

11.4.2025

Kansaneläkelaitos
sairausvakuutus@kela.fi**ASIA Lausunto sairausvakuutuksesta korvattavien hammashoidon korvaustaksojen korottamisesta**
Diaarinro KELA/3279/2025

Kansaneläkelaitoksen Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö on pyytänyt Lääkäripalveluyritykset ry:ltä (LPY) lausuntoa 1.5.2025 voimaantuleviksi esitettävistä hammashoidon korvaustaksoista.

Hallitusohjelman 20.6.2023 tavoitteiden pohjalta Kansaneläkelaitos uudistaa suun terveydenhuollon korvattavien toimenpiteiden taksaluetteloa kohdistaen korvausten painopistettä ennaltaehkäisyyn ja kiinnityskudosten sairauksien hoitoon. Korvauksia suunnataan toimenpiteisiin, joiden voidaan arvioida vähentävän hyvinvointialueiden suunterveyden hoidon ruuhkaa. Muutoksilla tavoitellaan sairauksien ennaltaehkäisyä ja painopisteen siirtämistä varhaiseen hoitoon.

Eri ammattiryhmien välistä tarkoituksenmukaista työnjakoa suun terveydenhuollossa edistetään korvaamalla 1.5.2025 alkaen suuhygienistin hoito- ja tutkimuskäyntejä ilman hammaslääkärin määräystä enintään 2 kertaa kalenterivuodessa.

Esitettävillä korvaustaksojen nostoilla sairausvakuutuksen sairaanhoitokorvauksia maksetaan hammashoidon osalta yhteensä 57 miljoonaa euroa eli noin 13,5 miljoonaa euroa enemmän vuoden 2025 valtion talousarviossa kuin vuonna 2023 (43,5 milj. euroa) ja vuosina 2026–2027 17 miljoonaa euroa enemmän (yhteensä 60,5 miljoonaa euroa/vuosi) kuin vuonna 2023.

LPY kiittää lausuntopyynnöstä.

Kannatamme korvaustaksamuutosta

LPY lähtökohtaisesti kannattaa Kelan esityksiä hammashoidon uusiksi korvaustaksoiksi. Erityisesti se, että suuhygienistin hoidosta saa jatkossa Kela-korvauksen ilman lääkärin lähetettä, tukee ennaltaehkäisyä ja parantaa perustason palveluiden saatavuutta.

Yhdistys muistuttaa, että sairausvakuutuslain mukaiset Kela-korvaukset ovat jääneet pahasti jälkeen yleisestä kustannuskehityksestä. Suun terveydenhuollon korvauksia leikattiin huomattavasti vuoden 2016 alusta. Tämä johti siihen, että hammaslääkärikäyntien määrä laski useilla sadoilla tuhansilla vuositasolla. Myös koronapandemian aikana kertyi huomattavan paljon suun terveydenhuollon hoitovelkaa. Arvioiden mukaan pelkästään vuosina 2020–2022 toteutui yli miljoona suunterveyden hoitokäyntiä vähemmän kuin normaaliaikana.

11.4.2025

Esitetty uusien korvaustaksojen voimaantulo 1.5.2025 aiheuttaa palveluntuottajille suuren haasteen. Tarvittavien tietojärjestelmäpäivitysten tekemiseen jää aikaa vain vajaat kaksi viikkoa. Suuhygienistin hoitojen rajattu käyntimäärä edellyttää Kelan tietojärjestelmistä (Kanta-palvelut) saatavan tiedon ajantasaisuutta.

Kela-korvauksesta valtakunnallinen palveluseteli

Laki sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluseteleistä on ollut voimassa vuodesta 2009 lähtien. Palveluseteleitä on kuitenkin hyödynnetty terveyspalveluissa, myös suun terveydenhuollossa, erittäin vähän.

LPY:n mielestä sairausvakuutusjärjestelmän avulla olisi mahdollista ottaa suun terveydenhuollossa käyttöön valtakunnallinen palveluseteli. Kela voisi kilpailuttaa suun terveydenhuollon palveluntuottajia hyvinvointialueittain. Näin saataisiin määritellyksi alueellinen hintataso kullekin palvelulle. Kilpailutuksen jälkeen hyväksytyt palveluntuottajat otettaisiin sekä hyvinvointialueiden että Kelan palveluntuottajien rekisteriin ja niille korvattaisiin kilpailutuksessa hyväksytyn hinnan ja julkisen sektorin eli hyvinvointialueen asiakasmaksun välinen erotus ns. suorakorvausmenetellyllä. Käyttäessään tarvitsemiaan suun terveydenhuollon palveluita kansalainen maksaisi silloin vain asiakasmaksulain mukaisen hinnan. Hän voisi siten hankkia kyseiset palvelut mistä tahansa Suomesta.

Suun terveydenhuollon asiakkaalle maksettu Kela-korvaus vähennettäisiin jälkikäteen sen hyvinvointialueen rahoituksesta, johon hänen kotikuntansa kuuluu. Tämä menettely olisi lähes vastaava kuin se, jota nykyisin sovelletaan toisista EU-maista terveyspalveluita hankkineiden suomalaisten korvauksiin.

Miksi ulkomailta haetusta hoidosta korvataan paremmin?

Uudistetun rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain perusteella potilas saa ulkomailta hakemastaan hoidosta lähes täyden korvauksen myös silloin, kun palveluntuottaja on yksityinen. Potilaan omavastuu on tällöin hänen kotikuntansa hyvinvointialueen asiakasmaksun suuruinen.

LPY:n mielestä kansalaisen pitäisi saada Suomessa hankitusta yksityisestä sairaanhoidosta sama korvaus kuin ulkomailta haetusta hoidosta.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja